

פולארד: שחררו אותי רק לא תמורת שחרורו של ברגותי

**נאמו של יהונתן פולארד לרגל כניסתו לשנה ה-20 למאסרו הוקרא בכנס
השרשרת האנושית באזיקים**

ח כסלו התשס"ה

21/11/2004

ודוראני, יחד עם מאות מחבלים נוספים, תמורת גופותיהם של שלושה חיילים ישראלים ואלחנן טננבאום, שמי הושחל שוב לעיסקה, כדי לרכך את המכה. אחרי שהציבור בישראל התרגל לרעיון של עיסקה מתועבת זו, מחקו את שמי וביצעו את העיסקה. האמת היא שלא היתה שום כוונה לכלול אותי בעיסקה, אלא רק לעורר בציבור תקוות לגבי שחרורי. כעת נראה כי ישראל מתכוונת לחזור על התרגיל כדי להצדיק את שחרורו של מרואן ברגותי צורך היהודים. הפעם התמורה גדולה הרבה יותר, ואולי ישראל תצטרך לבצעה. כאשר נושא העיסקה עלה באחרונה בתקשורת, החלו מקורבי לחקור את העניין. להלן העובדות שלמדנו ממקורות מהימנים בארה"ב ובישראל:

1. ישראל, ולא הערבים, לוחצת לשחרורו של ברגותי.

באופן רשמי, ישראל טוענת שלעולם לא תשחרר את ברגותי מאחר והוא רוצח שנשפט לכמה מאסרי עולם ושחרורו יערער את שלטון החוק. באופן לא רשמי, המקורות (כולל אחד קרוב ביותר לראש הממשלה) מודים כי ישראל מטפחת את ברגותי בכלא כדי שיהיה המנהיג הבא של העם הפלשתיני.

סוד גלוי הוא בישראל כי גורמים בכירים נפגשו בחשאי עם ברגותי מאז כניסתו לכלא. הוא נלקח מתאו ומובא למקומות חשאיים לפגישות אלה, כדי לגייס את תמיכתו בקידום יוזמות שונות עם הפלשתינים, כגון הפסקות אש. מפגשים חשאיים אלה הם חלק מהטיפוח של ברגותי.

2. ישראל, ולא התנזים של ברגותי, הדליפה את הסיפור על שיחות המתנהלות במטרה להגיע להסכם לשחרורו של ברגותי.

באופן רשמי, ישראל דוחה כל אפשרות לשחרר את ברגותי. באופן לא-רשמי, ראש ממשלת ישראל והמקורבים לו מאמינים כי ברגותי הוא אדם שניתן לעבוד איתו, המסוגל להשתלט על הרחוב הפלשתיני. הם רואים בו אדם המסוגל לאחד את הפלגים בתוך המיליציות הפלשתיניות ולרסן אותן.

3. ישראל, ולא הערבים, מספקת לתקשורת בחשאי חומר חיובי אודות ברגותי. נוסף לניסיון לטהר את ברגותי, ישראל מנסה גם ליצור רושם שהתמיכה העממית בברגותי בתוך העם הפלשתיני היא כל כך גדולה שאי אפשר להתנגד לה או להתכחש לה. זהו ניסיון ליצור אוירה כזו שארה"ב תרגיש מחויבת להתערב ולנהל את העניינים, ואז האמריקנים יוכלו "להכריח" את ישראל לשחרר את ברגותי, וישראל תעשה זאת "בידיים נקיות".

4. ישראל, ולא הערבים, מנסה להציג את ברגותי כגרסה פלשתינית של נלסון מנדלה.

בשבוע שעבר ישראל פעלה מאחורי הקלעים בתקשורת כדי לקדם את שחרורו של ברגותי ואת בחירתו לתפקיד ראש ממשלה של הרשות הפלשתינית באופן הרבה יותר נמרץ מאשר פעלה במשך עשרים השנים האחרונות למען שחרורו!

למעשה, בשני העשורים האחרונים ישראל לא עשתה דבר בתקשורת כדי להסביר את המקרה שלי לציבור האמריקני או הישראלי, למרות בקשותי החוזרות לסיוע מסוג זה. נודע לי מגורמים ישראלים כי הם עובדים שעות נוספות למען ברגותי.

הפעולות הדיפלומטיות של ישראל ותמיכתה בברגותי מאחורי הקלעים משקפות את חוסר המוסר של הממשלה. כאן מדובר לא במוסר אלא בתועלת פוליטית. מוסר אינו נכנס לתמונה, ולכן כל העניין ראוי לבוז.

5. דעת הקהל הערבית, ולא דעת הקהל הישראלית, היא המונעת מישראל לשחרר את ברגותי באופן ישיב.

ישראל חייבת ליצור רושם כי מכריחים אותה לשחרר את ברגותי, וכי קיבלה תשלום גבוה תמורת שחרורו. אם ישראל לא תקבל משהו יקר-ערך בתמורה לברגותי, הרחוב הפלשתיני יתייחס אליו כאל כווד ומשתף פעולה, העושה את דברה של ישראל. אמינותו תשאף לאפס וחיוו יהיו בסכנה. לא נשאר הרבה קלפי מיקוח יקרי ערך, ועוד פחות כאלה שלא יעלו לפלשתינים דבר.

לצער, דבר לא ישתנה, למרות הסתייגותי המוחלטת מליטול כל חלק בתכנית בלתי מוסרית כזו - זה לא עושה שום רושם על הממשלה. הממשלה תעשה כל שביכולתה להשיג את מבוקשה, בלי להתחשב ברצוני, בדעת, או בדעת מישהו אחר.

ואם יצליחו? יש לזכור שרק ה' יודע איך הסיפור המלא יסתיים. כתוב בתהלים (צב,ז): "בפרוח רשעים כמו עשב ויצאו כל פועלי און, להשמדם עדי עד". אנשים מאמינים שהם שולטים בעולם, אך גורלנו כיחידים וכעם תמיד היה, הווה ויהיה בידי ה'.

מה המכנה המשותף למרואן ברגותי, לדניס רוס, ולי? מרואן ברגותי מרצה כמה מאסרי עולם בכלא ישראל באשמת רצח יהודים. דניס רוס, שהוא יהודי, היה השליח המיוחד של ארה"ב למזרח התיכון בשנים 1988-2000. אני, יהונתן פולארד, מרצה מאסר עולם באמריקה בגלל פעילותי למען מדינת ישראל. החוט המקשר את כולנו הוא חוסר המוסר של ממשלת ישראל, ומוכנותה המתמדת להקריב את אנשיה על מזבח תועלת פוליטית.

לאחרונה נשמעו בתקשורת הישראלית השערות לגבי הצעה חדשה להשיג את שחרורי. העיסקה המדוברת היא שאני אשתחרר תמורת שחרורו של מרואן ברגותי, רוצח יהודים והמוח שמאחורי האינתיפדה.

ברצוני להבהיר שתמיד התנגדתי ששחרורי יותנה בשחרור רוצחים ומחבלים. עמדתי זו לא השתנתה. מגיע לי להשתחרר משום שעונשי אינו מוצדק ומשום שארה"ב הבטיחה לשחרר אותי בהזדמנויות שונות, כולל התחייבות של נשיא ארה"ב בוועידת וואי 1998. מי שמשכים עקרונית כי יש לשחרר אותי משום שעונשי אינו מוצדק, ולא בתמורה לויתורים חד-צדדיים של ישראל, הוא השליח האמריקני המיוחד לשעבר למזרח התיכון - דניס רוס. בספרו החדש "השלום החסר" (פארר שטראוס גירו, ניו יורק, 2004) רוס כותב כי בוועידת וואי הנשיא שאל אותו האם שחרורי יהיה דבר חשוב לישראל. "כן", ענה רוס, "כי הוא נחשב חייל ובישראל מקובל כי אין מפקירים חיילים בשדה הקרב". (עמ' 438). בהערת שוליים באותו עמוד רוס מוסיף: "אמרת גם שאני תומך בשחרורו של פולארד כיוון שהאמנתי שקיבל עונש חמור יותר מאחרים שביצעו עבירות דומות. העדפתי לא לקשור את שחרורו בהסכם כלשהו..."

אבל מיד אחרי שרוס הודה באי-הצדק של עונשי והביע דעתו כי מגיע לי להשתחרר ללא תנאים, הוא יעץ לנשיא לא לשחרר אותי. מדוע? בגלל ערכי הגדול כנכס פוליטי וכקלף מיקוח.

רוס כותב שהזהיר את הנשיא שלא לשחרר אותי עד שיושגו הסדרים סופיים בין ישראל לפלשתינים. "זה יהיה רווח גדול לישראל; אין לך הרבה כאלה בכיס... תצטרך אותו יותר מאוחר, אל תשתמש בו כעת." כך אמר רוס לנשיא. (עמוד 439)

כאשר מבינים את התייחסותו של רוס כלפי כנכס ולא כאדם, ניתן גם להבין את אדישותו של ראש הממשלה כלפי. בכוונה ובאופן מחושב ראש הממשלה התעלם מכל ההזדמנות להשיג את שחרורי מאז שנכנס לתפקיד. מדוע? משום שגם הוא רואה אותי כנכס ולא כאדם. ראש הממשלה שומר אותי להזדמנות שיוכל לבצל את שחרורי כעלה תאנה לאיזו יוזמה נתעבת. כפי שמסתבר... על מנת לאפשר לעוד צורר יהודים להיות ראש ממשלתה של הרשות הפלשתינית, כפי שישראל עשתה פעם לצורר יאסר ערפאת. בינתיים, ממשלת ישראל מבינה שהאמריקנים רואים אותי כקלף מיקוח יקר-ערך. במקום ללחוץ לשחרורי, ישראל למדה כיצד לבצל את קלף המיקוח מבלי לשלם את המחיר. ישראל למדה כיצד לשחק בשמי ובגורלי בתקשורת כדי למכור לציבור בישראל את מעשיה הבלתי מוסריים.

במשך השנים, כאשר הממשלה קראה לוותר על רמת הגולן, כאשר היתה נחושה בדעתה לחלק את ירושלים, כאשר הפקירה את חברון, כאשר רצתה לוותר על הר הבית - העלתה בפרהסיה את התקווה שישחררו אותי בתמורה לויתורים נוראים אלה. בכל פעם העם התנחם בכך שלפחות ישיג את שחרור פולארד. אבל הכל היה שקר. אפילו בוועידת וואי, הדרישה לשחרורי היתה עלה התאנה לעיסקה רעה לציבור הישראלי. כפי שדניס רוס כותב (עמ' 455): "ראש הממשלה אמר שלא יוכל לבצע את העיסקה בלי זה. הוא אמר שהסכים לויתורים בנושא העצירים הבטחוניים בהנחה שבתמורה יקבל את פולארד, ועל בסיס זה יוכל "למכור" את שחרור העצירים ואפילו את כל העיסקה". אך כמו כל דבר שאפשר לוותר עליו, הורידו אותי מסדר היום כשהאמריקנים לא כיבדו את התחייבותם לשחרר אותי. ישראל, לעומת זאת, שחררה את הרוצחים והמחבלים הערבים.

מאוחר יותר, כאשר היה דיון בתקשורת לגבי המוסריות של החלפת ראשי המחבלים עובייד